

Sisällys

OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMA	1
OPISKELIJAHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT PALVELUT	2
Opiskelijahuoltopalvelujen saatavuus ja tehtäväkuvaukset.....	3
YHTEISÖLLINEN/YKSILÖLLINEN OPISKELIJAHUOLTO	5
Yhteisöllinen opiskelijahuolto	5
Yksilökohtainen opiskelijahuolto	5
Opiskelijahuollon palveluista tiedottaminen oppilaille ja huoltajille	7
KOULUN KÄYTTÄMIÄ KOULUHYVINVOINTIA TUKEVIA KÄYTÄNTEITÄ.....	7
TOIMINTAMALLI TIETOJEN KÄSITTELYSSÄ.....	8
OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMAN LAADINTA JA SEURAAMINEN JA ARVIOINTI	9

OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMA

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskelijahuollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskelijahuoltosuunnitelma (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 13 §, muutettu lailla 377/2022).

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä. Opiskelijahuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskelijahuoltona. Tämän lisäksi opiskelijalla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen opiskelijahuoltoon.

Opetussuunnitelman mukaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Opetussuunnitelman mukaisen opiskelijahuollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Pelkosenniemiellä opiskelijahuoltotyön linjauksista huolehtii monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Tässä ryhmässä on edustajina sekä varhaiskasvatuksen, opetuksen, opiskelijoiden, huoltajien ja hyvinvointialueen edustajat. Monialainen oppilaitoskohtainen

opiskelijahuoltoryhmä suunnittelee lukuvuoden aikana seurattavat toimenpiteet ja toimintatavat, sekä tarkistaa ja ajantasaistaa tiedot.

OPISKELIJAHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT PALVELUT

Pelkosenniemen kunnassa on yksi yhtenäiskoulu. Koulussa on 63 oppilasta.

Vuosiluokittain ryhmät ovat pieniä, joten alakoulussa on yhdysluokat eli 1. ja 2. luokat opiskelevat yhdessä, 3. ja 4. luokat yhdessä sekä 5. ja 6. luokat yhdessä. Yläkoulussa opiskellaan pääsääntöisesti oman vuosiluokan ryhmänä, mutta joissain oppiaineissa myös yläkoulussa on käytössä yhdysluokat. Koulun oppilaista tehostettua tukea saa 23%. Erityistä tukea saa 3%. Maahanmuuttotilaisista oppilaita ei koulussa tällä hetkellä ole.

Opiskelijahuollon tarpeen arvioinnissa huomioidaan koulun erityispiirteet.

Yhdysluokkaopetus on järkevää pienten ryhmäkokojen vuoksi, mutta se haastaa opiskelua ja opettamista luokissa. Samanaikaisopettajuus, erityisopettajan ja ohjaajien tuki on tärkeää yhdysluokissa.

Pelkosenniemellä töiden talvisesonkivuonteisuus näkyy myös koululla. Talveksi oppilasmäärät kasvavat joka vuosi, kun kuntaan muuttaa sesonkitöiden vuoksi perheitä. Oppilasmäärän kasvu kausivuonteisesti lisää tarvetta opiskelijahuollolle.

Pelkosenniemen kunnassa on vain peruskoulu, joten nuorten on lähdettävä jatko-opiskeluihin muille paikkakunnille. Tämä vaatii opiskelijahuollon tiivistä yhteistyötä sekä nuorten että heidän perheiden kanssa varmistaen, että jokainen nuori saa kasvamiseen, itsenäistymiseen ja osallisuuteen tarvitsemansa tuen.

Pelkosenniemen kunnassa on tehty kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä kyselyjä ja hyvinvointikertomukseen on koottu tuloksia. Lisäksi koulussa on tehty hyvinvointikyselyjä oppilaille. Kunnan ja koulun kyselyjen tuloksissa nousee lasten ja nuorten kohdalla samanlaisia vastauksia. Tuloksien perusteella Pelkosenniemellä lapset ja nuoret kokevat yksinäisyyttä useammin kuin saman ikäiset lapset ja nuoret valtakunnallisella tasolla. Lisäksi koettiin läheisten kavereiden ja yhteisöllisyyden puutetta. Mahdollisia syitä näille tuloksille on pitkät välimatkat ja ikäryhmien pienuus. Lisäksi kunnassa ei ole ohjattua harrastustoimintaa monipuolisesti. Nämä erityispiirteet vaativat koululta ja opiskelijahuollolta yhteisöllisyyden lisäämistä, aktiiviseen vapaa-aikaan sekä palveluiden

äärelle ohjaamista. Kuraattori, terveydenhoitaja ja etsivä nuorisotyöntekijä tarvitaan koulun arkeen mukaan, jotta lapsilla ja nuorilla on matala kynnyks ottaa heihin yhteyttä.

Opiskelijahuoltopalvelujen saatavuus ja tehtäväkuvaukset

Opiskelijahuollon palveluista vastaa 1.1.2023 alkaen Lapin hyvinvointialue.

Opiskelijahuollon henkilöstön yhteystiedot löytyvät www.lapha.fi.

Psykososiaalisia - ja kouluterveydenhuollon palveluita on oppilaille saatavilla seuraavasti:

Pelkosenniemen koululla työskentelee yksi koulukuraattori kaksi kertaa viikossa.

Henkilötyövuosissa tämä tarkoittaa 15,1/37,75 eli 0.4 henkilötyövuotta Koulukuraattorin työn tavoitteena on lapsen ja nuoren hyvinvoinnin ja myönteisen kehityksen tukeminen, koulunkäyntiin liittyvissä pulmissa auttaminen sekä vanhempien kasvatustyön tukeminen. Kuraattorille voi oppilas varata itse ajan tai ohjautua esim. huoltajan, rehtorin, opettajan, opinto-ohjaajan, terveydenhoitajan tai lääkärin ohjaamana. Kuraattoripalvelut perustuvat vapaaehtoisuuteen. Yhteyttä koulukuraattoriin voi ottaa Wilman kautta, tekstiviestillä, puhelimitse, sähköpostilla tai tulla välitunnilla varaamaan ajan paikan päältä.

Koulukuraattoritapaaminen on mahdollista myös etäyhteyksiä hyödyntämällä.

Kouluterveydenhoitaja on tavattavissa koululla kaksi kertaa viikossa ja määrä vastaa tarvetta. Henkilötyövuosissa tämä tarkoittaa 16/38.45 eli 0.41 henkilötyövuotta.

Terveydenhoitaja tekee oppilaille vuosittaiset määräaikaiset terveystarkastukset. Laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5. ja 8.-luokilla. Kouluterveydenhoitaja toteuttaa koululla terveystarkastuksia, antaa kiireellistä ensiapua koulupäivän aikana sattuneissa tapaturmissa sekä osallistuu oppilashuoltotyöhön. Sairaanhoido tai vapaa-ajan tapaturmien hoito ei kuulu kouluterveydenhuollon velvoitteisiin. Kouluterveydenhoitaja osallistuu koulun opiskelijahuoltotyöhön. Ajanvaraus koululääkärille toimii kouluterveydenhoitajan kautta. Terveydenhoitajan työaika koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä terveydenhoitajan vastaanotolle myös ilman ajanvarausta. Mikäli kouluterveydenhoitaja ei ole paikalla koululla, ohjataan oppilas terveyskeskuksen palveluihin.

Koululla työskentelee yksi koulupsykologi yhden päivän kahden viikon aikana. Henkilötyövuosissa tämä tarkoittaa 7,55/37,75 eli 0,2. Oppilaskohtaiseen työhön tämä on minimiresurssi. Jotta koulupsykologi pystyy toteuttamaan myös yhteisöllistä työtä, tarve olisi yksi päivä viikossa. Koulupsykologin vastaanotolle voi hakeutua muun muassa, jos on huolta oppimisesta ja koulunkäynnistä, keskittymisestä, käyttäytymisestä ja/tai tunne-elämään liittyvistä asioista esim. mielialasta, peloista ja jännittämisestä. Psykologin palveluihin sisältyvät psykologisten tutkimusten tekeminen (esim. oppimisvaikeudet). Koulupsykologi osallistuu tiiviisti koulun opiskeluhuoltotyöhön mm. konsultoiden ja tapaamalla oppilaita. Koulupsykologille voi ohjautua oppilas itse sekä mm. opettajien, kouluterveydenhoitajien, koulukuraattoreiden tai huoltajan yhteydenotolla.

Koulun kanssa tiivistä yhteistyötä tekee myös etsivä nuorisotyöntekijä käyden ainakin kerran viikossa koululla. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin.

Koulukuraattori, terveydenhoitaja, koulupsykologi ja etsivä nuorisotyöntekijä voivat tavata oppilaita yhdessä. Kaikki opiskeluhuollon toimijat työskentelevät yksilötyön lisäksi tarvittaessa myös luokissa sekä ryhmien kanssa.

YHTEISÖLLINEN/YKSILÖLLINEN OPISKELIJAHUOLTO

Yhteisöllinen opiskeluhuolto

Yhteisöllisellä opiskelijahuollolla tarkoitetaan toimia, joilla koko kouluyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä oppimisympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yhteisöllisen opiskelijahuoltoryhmän kokoonkutsujana on rehtori. Opiskelijahuoltoryhmään tulevat asiat toimitetaan hänelle viimeistään viikko ennen kokousta. Yhteisöllisen opiskelijahuoltoryhmän kokoontumiset sovitaan ennakoon. Kokoontumisia on vähintään kolme kertaa lukuvuodessa.

Yksilökohtainen opiskelijahuolto

Yksilökohtaisella opiskelijahuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja, etsivä nuorisotyöpalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista opiskeluhuoltoa. Yksilökohtaisen opiskelijahuollon tehtävänä on edistää hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä sekä tunnistaa näihin ja opiskelijan elämäntilanteeseen liittyviä yksilöllisiä tarpeita. Tavoitteena on myös varhaisessa vaiheessa ehkäistä ongelmia ja huolehtia tarvittavan tuen järjestämisestä. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus saada arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Hoidon tarpeen arviointi ja hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä terveydenhuoltolain 51 §:n mukaisesti. Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Yksilökohtaisia opiskelijahuoltoneuvotteluja voidaan järjestää joustavasti minä koulupäivänä tahansa. Tällöin ryhmän kutsuu koolle se koulun tai opiskelijahuollon henkilö, jolla huoli oppilaasta herää. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet huomioidaan

toimenpiteissä ja ratkaisuihin ikä- ja kehitystaso huomioiden. Yksilökohtainen opiskelijahuolto perustuu oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Yksilökohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä täytetään suostumus kokouksen aluksi ryhmän kokoamiseen sekä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Suostumuslomake ja muistio ovat sähköisessä järjestelmässä. Huoltajan ja/tai oppilaan yksilöidyllä suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhuollon yhteistyötahoja, muita koulun toimijoita tai lapsen läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä oppilasta käyttämästä opiskelijahuollon palveluja.

Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi (huomioiden ikä, kehitystaso sekä asian laatu) painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa osallistumasta itseään koskevan opiskelijahuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskelijahuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaavaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö (kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, lääkäri).

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskelijahuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Rehtori kirjaa opetuksen epäämisestä ja huolehtii oppilaan valvonnasta opetuksen epäämisen jälkeen.

Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna opiskelijahuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen

aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Opiskelijahuollon palveluista tiedottaminen oppilaille ja huoltajille

Oppilashuollon palveluista tiedotetaan koulutiedotteessa ja vanhempainilloissa. Kunnan kotisivuilla on perusopetuksen kohdalla myös tietoa ja linkkejä koskien oppilashuoltoa. Yhteisöllisen opiskelijahuollon muistiot kirjataan sähköiseen järjestelmään, jossa ne ovat oppilaiden ja huoltajien luettavissa.

KOULUN KÄYTTÄMIÄ KOULUHYVINVOINTIA TUKEVIA KÄYTÄNTEITÄ

Pelkosenniemen koulu käyttää Rovaniemen kehittämää 'Hyvinvoinnin vuosikelloa'. Hyvinvoinnin vuosikellon avulla lisätään yhteisöllisyyttä sekä vahvistetaan lasten ja nuorten elämäntaitoja ja osallisuutta. Vuosikellon avulla harjoitellaan mielen hyvinvointiin, sosiaalisen vuorovaikutukseen ja elämänhallintaan liittyviä taitoja. 1–2 luokkien oppilaiden kummeina toimivat 5–6-luokkalaiset. Kummiluokat järjestävät lukuvuoden aikana monenlaista yhteistä toimintaa. Kummit jatkavat toimintaa ylemmillä luokilla.

Luokkien yhteistyötä lisäävät myös erilaiset yhteistoiminnan muodot, joissa eri luokka-asteet toimivat yhdessä: uimahallikäynnit, monialaiset opintokokonaisuudet, kaukalopallo- ja jalkapalloturnaukset, ulkoilu- ja teemapäivät jne.

Koulussa toimii oppilaskunta, jossa on edustajat 1–9 –luokilta. Yhteistä toimintaa koululla järjestävät tukioppilaat. 8. ja 9. luokilta tulevat tukioppilaat toimivat toisten oppilaiden tukena.

Koulun tehtävänä on ehkäistä tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käyttöä ja puuttua näiden käyttämiseen. Valistaminen on ennaltaehkäisevää työtä ja, jos huomataan tupakkatuotteiden tai muiden päihteiden käyttöä, siihen puututaan välittömästi. Yhteistyö kotiin ja opiskelijahuoltoon aloitetaan heti.

Pelkosenniemelle saatiin uusi koulurakennus 2023 ja uusi rakennus takaa terveelliset ja turvalliset tilat. Koulun henkilökunta ottaa yhteyttä kiinteistöhuoltoon, jos huomataan jotain

puutteita. Oppilaita on ohjattu kertomaan koulun aikuisille, jos huomaavat jotain terveellisyys tai turvallisuus riskejä koulualueella. Koululla on henkilökunnasta koottu turvallisuustiimi ja heidän tehtävänä on laatia pelastussuunnitelma ja huolehtia, että koulun henkilökunta ja oppilaat ovat tietoisia suunnitelmasta ja sen sisällöstä.

TOIMINTAMALLI TIETOJEN KÄSITTELYSSÄ

Yksilökohtainen opiskelijahuolto perustuu oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Yksilökohtaisessa opiskeluhuoltoryhmässä täytetään suostumuslomake kokouksen aluksi ryhmän kokoamiseen sekä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Suostumuslomake ja muistio ovat sähköisessä järjestelmässä. Oppilashuoltokertomuksen kirjaaja valitaan tapauskohtaisesti, yleensä palaverin koollekutsuja huolehtii kirjaamisesta. Koulukuraattori ja koulupsykologi kirjaavat omiin tietokantoihin. Kuraattori ja psykologi käyvät kuitenkin kuittaamassa oppilashuoltokertomukseen, onko oppilaalle suunnitellut tukitoimet heidän työnsä osalta toteutuneet.

Oppilaan opiskelijahuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja perusopetuksesta vastaavalle viranomaiselle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot. Oppilaan huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella voidaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja pyytää myös muilta tahoilta. Tietojen antamisesta ja pyytämisestä ilmoitetaan rehtorille ja huoltajille. Tietojen antamisessa ja pyytämisessä noudatetaan perusopetuslain 40§ ja 41§, oppilas- ja opiskelijahuoltolain 22§ ja 23§, sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista lain 14-20§ sekä potilaslain 13§.

Koulutuksen järjestäjä ylläpitää rekisterinpitäjänä monialaisen yksilökohtaisen opiskelijahuollon rekisteriä eli opiskeluhuoltorekisteriä. Rekisteriin tallennetaan oppilaitoksen toteuttamassa monialaisessa yksilökohtaisessa opiskelijahuollossa laadittavat opiskelijahuoltokertomukset sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä opiskelijaa koskevat asiakirjat. Pelkosenniemen koululla rekisterin vastuuhenkilönä toimii koulusihteeri ja rekisteri säilytetään lukkojen takana. Vastuuhenkilö määrittelee tapauskohtaisesti käyttöoikeudet sanottuun rekisteriin tallennettaviin tietoihin.

OPISKELIJAHUOLTOSUUNNITELMAN LAADINTA JA SEURAAMINEN JA ARVIOINTI

Koulun opiskelijahuoltosuunnitelma laaditaan yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä. Suunnitelmaan pääsevät tätä kautta vaikuttamaan niin oppilaat, huoltajat kuin henkilökuntakin.

Oppilaiden huoltajat voivat ottaa kantaa opiskelijahuoltosuunnitelmaan esimerkiksi vanhempainilloissa. Suunnitelmasta voi antaa palautetta myös Wilmassa. Koulun oppilaskunta tutustuu suunnitelmaan kuluvan lukuvuoden aikana ja voi antaa omat kommenttinsa suunnitelman kehittämiseksi. Koulun henkilöstökokouksessa käydään läpi opiskelijahuoltosuunnitelma koko henkilöstön kanssa.

Rehtori päivittää opiskelijahuoltosuunnitelman elokuun aikana. Opiskelijahuoltoryhmä arvioi suunnitelman toimivuuden lukuvuoden päätteeksi. Samalla tehdään mahdolliset päivitykset.